

¿CÓMO NO?

informatieblad
TILBURG-MATAGALPA

- Enthousiaste vrouwen • Nicaragua Nu • WRR-rapport 'Minder pretentie, meer ambitie' •
- Wat weten we eigenlijk van de omgeving van Matagalpa? • Gerechtigheid voor iedereen •



Redactioneel

¡Cómo No!, het informatieblad over de stedenband, wordt uitgegeven door de Stedenband Tilburg-Matagalpa.

¡Cómo No! verschijnt vier maal per jaar met een oplage van 800 exemplaren.

Voor een gratis abonnement kunt u zich wenden tot de Stedenband Tilburg-Matagalpa:

Adres: Spoorlaan 346
5038 CC Tilburg

Tel: 013-5368706

E-mail: stedenband@tilburg-matagalpa.nl

Web: www.tilburg-matagalpa.nl

Bank: 2783514

De Stedenband is geregistreerd bij ANBI (Algemeen Nut Beogende Instellingen).

Redactie

Marian van Stiphout

Toon Oomen

Miranda van der Klaauw

Karin Kraaijvanger

Wendy Sprangers

Herman Fitters

Lay-out

HD ontwerp • Tilburg • www.hdontwerp.nl

Foto voorpagina

Miranda van der Klaauw;

kind bevestigd wens aan nest vreemde vogel

Fotobewerking

HD ontwerp • Tilburg • www.hdontwerp.nl

Drukwerk

Drukkerij Mezclado

Afwerking

de Bundel

ISSN: 0920 2315

Robin Hood

Dacht ik iets origineels verzonnen te hebben, blijkt André Rouvoet me al voor geweest te zijn: het *reversed Robin Hood syndrome*. Mark Rutte ontkent bij hoog en laag dat hij er aan lijdt, maar -hoewel ik geen fan ben van de ChristenUnie- ditmaal ben ik het met Rouvoet eens. Al leek hij een beetje in de rol van Sinterklaas te kruipen, zoals hij vanuit een raam van het Carlton Beach Hotel in Scheveningen almaar de kijkers stond toe te zwaaien, Rutte is niet van plan iets weg te geven, althans niet aan de armen. Een verbond met de PVV zal het er niet beter op maken. 'Onze Geert' levert met groot gemak zijn breekpunten in, als hij maar kan regeren. Zo'n Michiel de Ruyter kunnen we missen als kiespijn.

Oplettende lezers hebben inmiddels wel in de gaten dat ik niet wegliep met rechts, niet met de PVV noch met de VVD -hopelijk kwets ik geen abonnees met deze ontboezeming. Helaas bleek laat in de nacht een groot gedeelte van de Nederlanders daar wel veel vertrouwen in te hebben. Het leek ook de goden verzoeken: op hetzelfde moment dat Mark de lift nam naar zijn hoge uitkijkpost, dook Job de kelder van Paradiso in. En zijn stemmen daalden voetje voor voetje met hem mee. Heeft Paradiso geen dakterras? Ook president Daniel Ortega lijdt aan het *reversed Robin Hood syndrome*, alleen aan een kwalijker vorm: hij 'steelt' niet ten behoeve van de rijken, maar ten behoeve van zichzelf en zijn zucht naar macht. Ondanks duidelijke signalen blijven veel Nicaraguanen toch geloven in het sprookje van de 'regering voor de armen' en zijn *arriba los pobres del mundo, arriba los pobres de Nicaragua* mist zijn uitwerking niet. Lees de artikelen van Wil en Toon in dit nummer en je weet wel beter.

Marian

Inhoud

Enthousiaste vrouwen	Karin Kraaijvanger	3
Kanonnenvlees bij machtspeel; Nicaragua Nu	Toon Oomen	4
Componist Salvador Cardenal overleden	Karin Kraaijvanger	6
WRR-rapport 'Minder pretentie, meer ambitie'	Miranda van der Klaauw	6
Onderwijs in de houdgreep van Ortega	Wil Boonman	8
Vreemde vogel geland	Herman Fitters	10
Wat weten we eigenlijk van de omgeving van Matagalpa?	Jaques Weijters	11
Gerechtigheid voor iedereen	Ries Agterberg	14
De noodzaak tot schoonheid	Rik Kamerik	16
Boekrecensie		17
Kort Nieuws en Agenda		18
Dé foto van ¡Cómo No!	Sandra de la Combé	20

Enthousiaste vrouwen Themabijeenkomst microkrediet

De vrouwengroep van de Stedenband Tilburg-Matagalpa organiseerde maandag 22 maart voor alle donateurs en geïnteresseerden een informatieavond over het microkredietproject in Matagalpa, dat zij sinds 2008 ondersteunt.

Na ontvangst met koffie en thee werd de informatieavond geopend door Ronny Vreeman, echtgenote van de ex-burgemeester van Tilburg. Zij sprak vol lof over het project, in 2007 heeft zij al samen met de stedenband Matagalpa bezocht. Ze zag daar steeds enthousiaste vrouwen aan het werk, bijvoorbeeld in een weverij waar dames de mooiste tasjes en hoedjes maakten. 'Iedere vrouw is trots op het zelfgemaakte product en dat is geweldig om te zien. Ze komen onafhankelijk over en leren steeds weer wat nieuws. Steun dit project!' aldus Ronny.

Millenniumdoelen

Cil de Vries van de vrouwengroep vervolgt de bijeenkomst met een interessante uitleg over het microkredietproject. Het project is van de Nicaraguaanse vrouwenorganisatie van FUMDEC, de stichting vrouw en economische gemeenschapsontwikkeling. Het levert een bijdrage aan een aantal millenniumdoelen en dan vooral de doelen: armoede uitbannen in de ontwikkelingslanden; gelijke rechten voor mannen en vrouwen; meer eerlijke handel, schuldenverlichting en hulp en indirect ook het doel: ruimte om alle kinderen naar school te kunnen laten gaan. Het directe doel van het microkrediet is het versterken van de gemeenschapsbanken die de vrouwen vormen en het verkrijgen van een eigen plek in de samenleving. Iets opbouwen van jezelf voor jezelf, door financiële en niet financiële ondersteuning. De voorwaarden hiervoor zijn krediet voor productie; men krijgt geen krediet zonder onderwijs en men moet verplicht sparen voor verbetering van het bedrijf.

Nobelprijs

Vervolgens legt Cil een stukje geschiedenis uit. 'In 1976 neemt Mohammed Yunus het initiatief tot microkrediet. Dit slaat meteen goed aan. Een tijd later wordt 2005 benoemd tot het jaar van het microkrediet door de VN. In 2006 ontvangt Yunus als kroon op het werk de Nobelprijs voor de Vrede.' In Nicaragua is er weinig geld om te sparen, er is weinig geld voor banken om leningen te dekken en er zijn weinig mogelijkheden om krediet te krijgen. Het project stelt duidelijke doelen op om in zo'n arm land succes te hebben: in vijf *comunidades* (dorpen) vrouwen kansen bieden; acht nieuwe gemeenschapsbanken; zeventig vrouwen die lid zijn van de gemeenschapsbanken; zeventig vrouwen die scholing krijgen: administratie, boekhouding, persoonlijke ontwikkeling en financieel beheer; vrouwen in het bestuur van de gemeenschapsbanken.

Voor eind 2009 te financieren: 17.000 euro, 13.000 euro aan kredietverstrekking en 4000 euro aan educatie.

De vrouwengroep heeft speciale certificaten gemaakt, vanaf 25 euro (per persoon of per groep). Zij werkt nauw samen met KWIDAM (vrouwen sportschool), waarmee elk kwartaal een activiteit wordt georganiseerd. Er wordt een kleine bijdrage gevraagd aan de deelnemers waarbij steeds geld binnenstroomt voor het project.

Dromen

In april 2009 ging Cil met een groot aantal mensen van de stedenband naar Matagalpa. 'De eerste ervaringen met het project waren geweldig. Een warm welkom in Mil Bosque en El Horno 1. De vrouwen zijn enthousiast en vinden de eerste resultaten bijzonder. Ze kijken nog niet echt vooruit. Sparen? Dat weet ik nog niet hoor, maak je niet druk. Ze gebruiken de eerste centen voor een winkeltje of bijvoorbeeld voor zaaigoed voor mais en bonen. Iedere vrouw maakt er op haar eigen manier gebruik van.' Cil vroeg ook naar de dromen van de vrouwen. De antwoorden variëren van 'een grotere winkel en een breder assortiment' tot 'een grote oven om broodjes te bakken'. Tot nu toe zijn de vrouwen apetrots en ze kunnen de leningen steeds op tijd terugbetalen. In El Horno 1 had Cil een bijzondere ontmoeting met Adalia. Zij heeft 2000 córdoba (zo'n tachtig euro) geleend voor zaad voor mais en bonen en >>

veel belangstelling voor de avond
foto's: Diny van de Pas



de huur van één manzana grond (0,7 hectare). Adalia geeft aan dat de cursussen die zij kreeg haar erg goed geholpen hebben. Haar kinderen kunnen nu goed eten en worden minder snel ziek en ze kunnen naar school (millenniumdoel!). Haar man werkt soms mee en ze kan af en toe kleding kopen. 'Alweer een trotse vrouw, dat biedt perspectief!' aldus Cil.

Groene kaart

FUMDEC werkt voor het project met drie soorten kaarten: de groene kaart is voor 'wat is het geleende bedrag?', de gele voor 'wat is er terugbetaald?' en de roze voor 'totaal aan spaargeld'. Er wordt achttien procent rente berekend, dit lijkt hoog maar zeventien procent gaat echt naar het sparen en opnieuw investeren, slechts één procent naar de overheid.

Voor 2009 is het doel van 17.000 euro gerealiseerd voor vijf comunidades. 'In 2010 gaan we door en door: voor meer geld en uitbreiding van de comunidades', verkondigt Cil enthousiast.

Na een korte pauze wordt de bijeenkomst vervolgd met de benoeming van Monique van Houtum -winnaar van de Starterstroofe 2009- tot ambassadeur van de projectgroep Microkrediet. Monique is vijf jaar geleden begonnen als ondernemer en realiseert zich nu hoeveel steun zij heeft gehad in een redelijk gemakkelijke situatie in Nederland. 'Maar als ondernemer moet je het wel doen', legt zij uit. 'Met hart en ziel en geloof in jezelf, dan lukt het! Ik vind het een eer dat ik hiervoor gevraagd ben.'

Borrel

Het laatste gedeelte is de vragenronde. 'Wat gebeurt er als de vrouwen toch in de schulden komen, het lijkt toch een hele uitdaging voor de vrouwen in

Matagalpa om succesvol te worden en blijven?' Cil legt uit dat er dan altijd gezamenlijk gekeken zal worden naar een oplossing, tot nu toe is het niet aan de orde gekomen, maar de vrouwen worden niet aan hun lot overgelaten natuurlijk. Er is ook een controle vanuit de Stedenband, ze halen tot nu toe echt de doelstellingen. Het Hivos en uiteindelijk het ministerie zorgt voor de welbekende verdubbeling. Een andere opmerking vanuit de genodigden is dat het project nog vrij geïsoleerd is. Coöperaties werken vaak rondom een zelfde product, dat is hier niet aan de orde, er zijn veel verschillende producten. Dit klopt inderdaad, het project is een introductie in de geldeconomie, het duurt vele jaren voordat het echt sterk staat en scholing is daarbij erg belangrijk. De vrouwen zien elkaar regelmatig, problemen worden snel herkend. Een andere nieuwe stap in het project zou zijn de microverzekeringen, hier wordt zeker naar gekeken, het is in ontwikkeling. De bijeenkomst wordt afgesloten met een gezellige borrel. 'Microkrediet, geen tovermiddel maar een kans!' Deze woorden zijn een goede samenvatting van deze interessante avond.

Karin Kraaijvanger

Kanonnenvlees bij machtsspel Nicaragua Nu

Een goede vriend van me woont en werkt in Nicaragua. Hij stuurt me bij tijd en wijle informatie over het land zoals verklaringen, (ingezonden) brieven uit kranten etcetera. Hier heb ik zo mijn vragen bij. De tendens is zeer kritisch betreffende het beleid van de huidige regering. Hier leest u onze letterlijke mailteksten, eerst één van mijzelf, daarna het antwoord. Ik wilde dit u niet onthouden, wellicht is de korrel zout noodzakelijk, maar toch: het tekent de huidige gang van zaken in ons zo geliefde Nicaragua.

'Dank voor het toesturen van al die berichten over het wel en vooral het wee van Nicaragua. Het geeft een triest en negatief panorama over wat zich rond de regering afspeelt. Wat ik me wel afvraag: is dit nu anti-FSLN propaganda (vanuit de liberalen en hun handlangers in de pers bijvoorbeeld) of berust dit (het laten loslopen van gewapende bendes, het intimideren van de oppositie) op een toenemend machtsdenken/handelen vanuit de regering, die zich in het nauw gedreven voelt door een oppositie, die aan kracht wint? Het is van hier uit moeilijk te analyseren, zo ook het opstappen/ontslaan van de minister van Onderwijs (MINED). Is het een wegpromoveren of ...? Kortom: een boel moeilijke onderwerpen.

Wat vinden de "eerlijke" FSLN-ers hiervan? Komt het schaamrood op hun kaken of "ontkennen" ze die geruchtenstroom glashard als zijnde geroddel van de oppositie?

Ik ben wel benieuwd.'

Het antwoord:

'Ik ben vorige week naar de presentatie van een boek gegaan, het boek is getiteld *Guerrilla: guerra y paz en Centroamérica* en is geschreven door de Nederlander Dirk Kruijt op basis van een dertigtal interviews met vooral *comandantes de guerrilla* of mensen die nauw betrokken waren bij sociale bewegingen in El Salvador, Guatemala en Nicaragua in de zeventiger en tachtiger jaren. Je kan er meer over lezen als je de website www.fygeditores.com gaat. Onder meer komt naar voren wat de strategie destijds was. Eén van de inleiders was Dora María Téllez, bekend als comandante nummer 1



Dora María Téllez in 1972
foto: Margaret Randall



orteguistas in actie tegen oppositie
foto's: Eddy López

(na comandante Cero) bij de bezetting van het Nicaraguaanse parlement in 1978, en inmiddels beter bekend als fervent tegenstander van het orteguismo van Daniel Ortega.

Ik begin hiermee omdat heel veel wat toentertijd gebeurde ook nu nog merkbaar is/gebeurt. Zoals de machtspolitiek, waarbij 't alleen om de macht gaat en niet om de inhoud van de politiek/het beleid. En dat zien we hier erg veel.

Natuurlijk is wat hier gebeurt geen anti-FSLN-propaganda, er lopen immers gewapende bendes door de stad die mensen in elkaar slaan met knuppels. Dat is geen verzinsel van de oppositie, iedereen kan de tv-beelden zien. De leden van die gewapende bendes zijn deels van het FSLN, maar voor een groot deel gaat 't om werkloze jongeren die op die manier geld verdienen. Kanonnenvlees bij het machtsspel van de hoge heren. Waar gaat 't om? Voortdurende schendingen van de grondwet met het doel de herverkiezing van Ortega en zijn aanhangers in *instituciones claves* (Kiesraad, Hoge Raad) door te drukken. Macht dus. De methodes in parlement en andere overheidsinstellingen zijn volstrekt onacceptabel want ondemocratisch en dat geldt ook voor de methodes op straat. In beide gevallen gaat 't om je reinste terreur. Zoals dat ook het geval was bij de verkiezingsfraude, het verbieden van twee politieke partijen en alles wat daar omheen gebeurde in 2008/2009. Het wachten is op de eerste doden. En als dat alles nou gebeurde om een regering in het zadel te houden die zoveel doet voor de armen, dan is dat nog niet goed te keuren, maar dan zou je kunnen zeggen dat er ook nog goede kanten aan de regering zitten. Ik zie dat niet en Dora María Téllez ook niet, zoals duidelijk bleek bij de presentatie van het eerder genoemde boek. Er is geen sprake van een structureel beleid om een einde te maken aan de werkloosheid, geen sprake van een structureel beleid om via een gezamenlijke inspanning de situatie hier te verbeteren. De beste buitenlandse vriend is niet Chávez maar het IMF.

Over het weggaan van De Castilla (minister van

Onderwijs) weten we niks want de regering communiceert niet. Eerlijke FSLN-ers zijn er wat mij betreft niet meer. Wel een heleboel die vroeger lid waren van het FSLN, zoals de mensen van de Coordinadora Civil die nu in elkaar geslagen worden omdat ze kritisch zijn. Kritisch, bijvoorbeeld omdat het FSLN de abortus op medische gronden verbiedt in samenwerking met de Kerk (de paus). Dat is geen geroddel van de oppositie, maar is "gewoon" gebeurd, met als gevolg dat vorig jaar 28 arme vrouwen stierven omdat men hen niet mocht helpen (rijke vrouwen gaan naar het buitenland). Voor jou is dat allemaal ver weg, ik woon hier en maak het van dichtbij mee en voel me daar niet prettig bij. Ook al omdat ik zelf slachtoffer ben van die asociale politiek van deze regering. Ik heb recht op pensioen, heb zes jaar lang een deel van mijn salaris afgestaan en ik krijg niks. En dat is zo met 50 duizend anderen. *Arriba los pobres del mundo?* Alsjeblieft, zeg. Nee, Toon, de tijd dat het FSLN voor de armen vocht is al heel lang voorbij. Een land opbouwen zodat er welvaart voor iedereen kan zijn doe je niet door de mensen die je bekritisieren de mond te snoeren. Je gaat met iedereen overleggen en maakt een nationaal plan en praat ook met buitenlandse regeringen met als enige doel het welzijn van iedereen in je land. *Reconciliación y unidad nacional* (verzoening en nationale eenheid) was en is de leus van Ortega. En daar zie ik helemaal niets van, helaas.'

Toon Oomen



Componist Salvador Cardenal overleden

De stem van een van de grootste componisten van Nicaragua is gedoofd. Salvador Cardenal Barquero leed sinds jaren aan de ziekte Crioglobulinemia mixta type II (Hepatitis C). De tevens schilder en ecooloog die ontelbare thema's heeft gecomponeerd, was geïnterneerd op de intensive care sinds de nacht van woensdag 24 februari, toen hij een grote terugslag kreeg.

'Ik ben geboren met de muziek in het hart en verwachtte er nooit enige beloning voor. Het maken van liederen is voor mij een genot, het vult me met vreugde en voldoening', zei Salvador na ontvangst van de 'Salvador Cardenal Argüello', een culturele onderscheiding uitgereikt door het gemeentebestuur van Managua. Salvador bedankte de regering voor het betalen van zijn uitgaven voor ziekenhuisopnamen en medicijnen. 'Geen enkele regering zou zo van me gehouden hebben', meldde hij.

De artiest, geboren in Mexico in 1960, toonde zich altijd verliefd op het leven. Ten tijde van de Nicaraguaanse Revolutie formeerde hij vanaf 1979 samen met zijn zus Katia Cardenal het duo Guardabarranco. Samen reisden ze met hun stemmen, passie en gevoeligheid door Amerika en Europa en deelden ze het podium met vele artiesten, zoals Mercedes Sosa, Silvio Rodríguez en Jackson Browne. Met de bijdrage van het ministerie van Cultuur van de sandinistische regering hebben ze hun eerste elpee opgenomen *Un trago de Horizonte*.

Een van de grootste triomfen van het duo was in 1990, toen zij de eerste prijs ontvingen op het OTI-songfestival van Nicaragua voor het lied *Dame tu Corazón*. Vervolgens, na jaren van afwezigheid, maakte het duo in 2001 haar rentree met uitverkochte voorstellingen in het Nationaal Theater. Tevens hielden zij gratis voorstellingen op de universiteiten van Managua, waar de jongeren hun succesnummers in koor zongen, vol van hoop, liefde en nostalgie.

Karin Kraaijvanger
(met dank aan Maya Engels voor de vertaling)



Salvador Cardenal
foto: internet

WRR-rapport 'Minder pretentie, meer ambitie'

De Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid presenteerde begin dit jaar een rapport over ontwikkelingshulp. In het hele land gingen de opstellers van het rapport in gesprek met geïnteresseerden en ervaringsdeskundigen. Zo ook in Tilburg, tijdens een speciale editie van het Wereldpodium, in februari.

Monique Kremer, een van de opstellers, vertelt dat er na het verschijnen van het rapport een zucht van verlichting ging door de politiek en de ontwikkelingsorganisaties. Het rapport wil de hulp namelijk niet afschaffen, maar neemt de problemen en discussies rond ontwikkelingssamenwerking wel serieus. Dat zijn bijvoorbeeld de afhankelijkheid die wordt gecreëerd, de 0,7 procent van het bruto nationaal product die elk land beschikbaar moet stellen en de rol van het bedrijfsleven.

'We vinden dat hulp onontkoombaar is, omdat landen in deze tijd nu eenmaal onderling afhankelijk zijn; het is collectief eigenbelang. Maar we vinden ook dat een andere weg moet worden ingeslagen, die beter uitpakt voor de landen in het zuiden. Drie zaken zijn van belang: het moet ontwikkelingsgerichter, het moet specifiek en het moet breder.'



Ralf Bodelier (links), presentator van het Wereldpodium, met Gon Mevis
foto's: Marloes Coppes



Monique Kremer vertelt

Ontwikkelingsgerichter

Hulp moet worden gericht op ontwikkeling en niet op armoedebestrijding. Dat laatste is makkelijker en lijkt logisch (kijk naar de millenniumdoelen), het eerste is abstracter. Maar als wij de mensen en landen echt zelfredzaam willen maken, hun eigen ontwikkelingspad willen laten volgen, hebben ze economische groei nodig en dat kan betekenen dat je bijvoorbeeld (meer) moet investeren in infrastructuur, het midden- en kleinbedrijf en hoger onderwijs (in plaats van in basisonderwijs en gezondheidszorg waar nu heel veel geld naar toe gaat). Hulp en ontwikkeling hoeven niet altijd tegengesteld te zijn, je kunt ze ook combineren. En we moeten aan het publiek uitleggen dat dit (wat we nu doen) een leugen is. Mensen snappen best dat het complex is als we ze meer informatie en inzicht geven. Dan kunnen we het draagvlak behouden, want dat is natuurlijk ook belangrijk. Gon Mevis, toen nog aanwezig als wethouder, herkent die complexiteit wel. 'Kijk naar de voedselbank. Ook die hebben we nodig, terwijl we toch eigenlijk voldoende beleid en voorzieningen hebben om iedereen een goed bestaan te bieden. Dit voorbeeld geeft aan dat overheidsbeleid en initiatieven van particulieren soms samen moeten gaan.' Monique Kremer vindt dat een interessante parallel. 'Soms is het nodig om die voedselbank toch te hebben, maar ondertussen moet je wel je aandacht verleggen naar een ander beleid, een andere strategie. Het rapport is genuanceerd over betrokkenheid in de samenleving, die is waardevol. Maar het particulier initiatief is uiteindelijk niet duurzaam, niet structureel en niet professioneel genoeg. Daarom roepen wij de mensen ook op om kritisch te zijn op het werk dat zij doen en de projecten die ze steunen.'

Specifieker

We hebben meer focus en meer professionaliteit nodig. Nu is het confetti: we strooien van alles uit

over de wereld. Het rapport pleit voor tien landen in Afrika en een professionele aanpak. Veel hulp gaat bijvoorbeeld via ambassades, terwijl daar geen ontwikkelingsdeskundigen zitten, maar diplomaten. Hier heeft het voorstel voor een NLAid mee te maken. Daarnaast wordt een kennisinstituut gemist. Er is te weinig aandacht geweest voor kennis(-ontwikkeling en -uitwisseling). Wij moeten deskundiger worden voor we interveniëren. En we moeten investeren in een kennis-infrastructuur daar.

Breder

Ontwikkelingshulp is nodig, maar het moet anders. Er zijn veel beleidsterreinen die hiermee te maken hebben en waar we wellicht meer mee kunnen bereiken. Denk aan migratiebeleid, het belastingstelsel, handel, klimaatbeleid, enzovoorts. Nederland zou een globaliseringsagenda moeten opstellen over onze toekomst en onze rol. Hierin zouden ook maatschappelijke organisaties en burgers moeten meedenken. Ons 'eigenbelang' is een vreedzame wereld, want we zijn afhankelijk van elkaar. Een stabiele financiële orde is bijvoorbeeld van belang voor Nederland én ontwikkelingslanden. Als we ons richten op de korte termijn, hebben we geen zicht op de lange-termijneffecten van die hulp. Kijk naar het land: wat is er nodig? Hoe moet het ontwikkelingstraject er uit zien? Hoe verdeel je de middelen? We moeten niets opleggen, maar per geval een diagnose maken en dan beslissen hoe te ondersteunen. In het ene land ga je misschien toch basisonderwijs en zorg financieren, in het andere land ga je inderdaad wegen aanleggen. *One size fits all* doet meer kwaad dan goed.

Lange adem

Gon Mevis wil tot slot nog even kwijt dat hij in de stedenbanden veel positieve elementen ziet. 'Ze hebben een lange adem en zijn bescheiden, ze baseren zich op analyses van daar in plaats van iets zelf te bedenken. Professionaliteit en vrijwilligheid gaan er goed samen door het jarenlange commitment. Overdraagbaarheid van kennis is soms lastig, maar is soms ook heel goed mogelijk. We hebben geleerd en we moeten niet stoppen, maar koesteren wat goed gaat en ondertussen ook kritisch blijven.'

De politieke partijen zullen het rapport naar verwachting meenemen bij de onderhandelingen over een nieuwe coalitie na de verkiezingen in juni. Het is duidelijk dat men in Den Haag, maar ook wij in Tiburg, genoeg stof hebben om over na te denken!

Miranda van der Klaauw

Onderwijs in de houdgreep van Ortega

Uit recent onderzoek blijkt dat de twintig procent van de armste bewoners van het platteland in Nicaragua -onder meer in de regio Matagalpa- slechts 1,7 jaar de school bezoekt. Een schokkend gegeven, onverteerbaar ook. Als analfabeten gaan ze een toekomst van extreme armoede, honger en ellende tegemoet. Het tekort aan onderwijs en scholing is nog steeds gigantisch in Nicaragua. Van het totale arbeidspotentieel heeft meer dan een derde deel (36,6 procent) een 'schoolloopbaan' van slechts nul tot drie jaar. Het gemiddeld schoolbezoek in Nicaragua is 5,5 jaar. Om werkelijk uit de vicieuze cirkel van de armoede te geraken is een aantal schooljaren van minstens tien noodzakelijk.

Lege banken in de dorpen

Het geweldige probleem van het tekort aan opleiding en het daaraan gekoppelde zeer vroegtijdig schoolverlaten is overduidelijk. Heel concreet bleek ons (AOB-leden: Cil, Toon en Wil) die zorg en frustratie over het wegblijven van school en kinderarbeid tijdens een bijeenkomst in Matagalpa in mei 2009 met leden van onderwijsbond ANDEN. De vertegenwoordigers uit de dorpen San Ramón, El Tuma en La Dalia, in het landbouw- en koffiegebied, gaven aan dat grote aantallen kinderen de school verzuimen zodra er op het land iets moet gebeuren. Dat begint al bij de zaaiperiode in mei en gaat door tot het eind van de koffieoogst in januari. Het was overigens bemoedigend om te ervaren dat deze onderwijzeressen en onderwijzers, die dagelijks met dit probleem te maken hebben, daar graag iets tegen zouden willen doen.

Taak voor de vakbond

Als AOb-leden hebben we al meer dan tien jaar tijdens bezoeken regelmatig contact met scholen, vakbondsleden en bestuurders van ANDEN in Matagalpa en zijn daardoor goed op de hoogte van de problemen die het Nicaraguaanse onderwijs teisteren. Vroegtijdig schoolverlaten gekoppeld aan kinderarbeid is er daar één van en niet het geringste. Vakbondsleden op de werkvloer en hun collega's worden daar het eerst mee geconfronteerd. Er ligt daarom ook een duidelijke taak voor een onderwijsvakbond om daar iets tegen te doen. ANDEN erkent dat en heeft dit streven opgenomen in het beleidsplan van de bond.

School de beste werkplaats

De Tilburgse AOb-werkgroep probeert in Matagalpa al enkele jaren een project te starten in het kader van 'Stop kinderarbeid! School de beste werkplaats!' een landelijke campagne van AOb, HIVOS en FNV-Mondiaal. Uitdrukkelijke voorwaarde voor financiële ondersteuning door die organisaties is de expliciete en actieve deelname van ANDEN. Op velerlei manieren en met voortdurende inzet van het Comité Mano Vuelta (onze counterpart in Matagalpa) en Las Hormigitas (een ngo tegen kinderarbeid) is geprobeerd om vooral de voorzitter van ANDEN in Matagalpa tot actieve medewerking te bewegen. Helaas tot nu toe zonder resultaat. Omdat ook de steun van ANDEN landelijk onmisbaar en gewenst was, werd tevens José Antonio Zepeda, de landelijke voorzitter herhaaldelijk benaderd. De voorlopig laatste poging is gedaan door Astrid Kaag, coördinator van projecten in Midden-Amerika voor FNV-Mondiaal. Ondanks intensieve pogingen om in gesprek te komen, liet Zepeda niets van zich horen en bleef Jorge López Díaz in Matagalpa bot weigeren.

Desinteresse voor de basis?

We vragen ons als werkgroep af wat de achtergrond is van de desinteresse bij bepaalde leiders van de onderwijsbond voor een zo fundamenteel probleem als schoolverzuim en kinderarbeid. Natuurlijk, ANDEN ziet zich voor meer problemen geplaatst. De onderwijssalarissen zijn nog altijd schrikbarend laag. In het primair onderwijs is dat ongeveer 3600 córdoba (135 euro), nog minder dan de helft van het bestaansminimum. Een pakket van de vijftig meest basale producten (*canasta básica*) kost 8600 córdoba (322 euro). In 2008 is het plan gelanceerd in vijf jaar tijd te komen tot het gemiddelde salaris in Midden-Amerika, dat 315 euro bedraagt. In 2009 werd een stapje gezet, maar de



foto: Gérard van Kessel



foto: Miranda van der Klaauw



foto: Gé Mooren



foto: Marili van Lieshout



foto: Sandra de la Combé



foto: Miranda van der Klaauw



begrotingen van 2010 en de jaren daarna laten weer flinke bezuinigingen zien, in het bijzonder op de sociale sector, onderwijs en gezondheidszorg. ANDEN heeft stevige banden met de regering van Daniel Ortega. De vraag is echter of de onderwijsbond nog ruimte heeft een eigen geluid te laten horen en om op te kunnen komen voor zijn achterban en voor het onderwijs in Nicaragua. Twijfel is gerechtvaardigd. Eind april is er een nieuwe salarisovereenkomst getekend door bonden en door het ministerie van Onderwijs. De pas gesmede plannen om een achterstand in te lopen zijn weer helemaal van de baan. De leraren in het primair onderwijs krijgen er zegge en schrijve honderd córdoba (3,70 euro) per maand bij. Het is volkomen ongeloofwaardig, biedt geen enkel perspectief en is desastreus voor de kwaliteit van het onderwijs. Maar de voorzitter van ANDEN hoor je niet protesteren. José Antonio Zepeda is naast voorzitter van ANDEN ook lid van het Nicaraguaanse parlement en officieel adviseur van de minister van Onderwijs. Voor elk van deze functies ontvangt hij naar schatting 3000 dollar in totaal dus 9000 dollar per maand. Critici vragen zich af, en niet zonder reden, of hij met zoveel 'petten' en met een dusdanig buitensporig salaris nog wel de belangen van zijn achterban kan verdedigen.

Afbraak sociale sector

In een tijd dat de Nicaraguaanse bevolking toch al veel te lijden heeft van de economische crisis -denk aan de dramatisch teruggelopen steun van familie in het buitenland en de sterk toegenomen werkloosheid- krijgen de ministeries van Onderwijs en Gezondheidszorg de hardste klappen te verduren. In plaats dat er geïnvesteerd wordt in een gezondere en beter opgeleide jeugd, worden medicijnen schaars en onbetaalbaar en wordt er nog grotere schooluitval en verdere verarming van het onderwijspersoneel veroorzaakt. Om het onderwijs op een fatsoenlijk peil te brengen is volgens de vooraanstaande onafhankelijke econoom Adolfo Acevedo een onderwijsbegroting van zeven procent van het bnp nodig. Nicaragua zit nu voor onderwijs slechts op een percentage van 3,7 en dat wordt nagenoeg bevroren tot zeker 2013. Een rampzalig vooruitzicht voor het onderwijs en de ontwikkelingsmogelijkheden van Nicaragua.

Andere mogelijkheden tot financiering

Het tekent Ortega's politiek van oude linkse leuzen en rechtse economische politiek, dat niet bezuinigd wordt op de belangen van de rijken. De beruchte luxe en langjarige vergoedingen voor in het verleden geconfisqueerde bezittingen en garanties voor (gedeeltelijk gefingeerde) tegoeden bij bancaire faillissementen worden volstrekt ongemoeid gelaten. In 2009 betaalde Nicaragua 350 miljoen dollar voor deze vergoedingen. Een buitensporige uitgave, die zeker voor heronderhandeling in aanmerking komt omdat schadeloosstelling in de loop der jaren al in ruime mate heeft plaatsgevonden. Een aanzienlijk bedrag zou aan onderwijs en gezondheidszorg besteed kunnen worden.

Een andere bron waar financiële middelen gevonden kunnen worden is de belastingheffing. Nicaragua kent een grote traditie van vrijstellingen en kwijtschelding. Een goed georganiseerde inning van belasting schiet in belangrijke mate tekort, maar waar wel belasting wordt geïnd is er een grote mate van ongelijkheid. Een onderwijzeres bijvoorbeeld die het hongerloon van 170 dollar ontvangt, betaalt tien procent belasting. Een functionaris met een salaris van 2500 dollar betaalt dertig procent belasting. Maar de suikeronderneming van de familie Pellas die voor 80 miljoen dollar omzet, betaalt slechts 1,9 procent belasting. Het zijn de mensen met loon en salaris die zestig procent van de belasting opbrengen, naast de omzetbelasting die iedereen betaalt. De privé-ondernemingen betalen slechts zeven procent en deelnemers in banken en de beurs, waar honderden miljoenen dollars omgaan, een trieste één procent. Een rechtvaardige belastinghervorming zou bij goede toepassing de begroting voor onder meer onderwijs aanzienlijk kunnen versterken.

Buitenlandse steun en transparantie

Nog een bron om investeringen voor onderwijs te kunnen doen, zijn de internationale bijdragen die ten gevolge van de fraude tijdens de gemeenteraadsverkiezingen bevroren zijn. Hopelijk is het verkiezingsproces dat onlangs plaatsvond in de Costa Antlantica eerlijk verlopen. Dat zou bij de onderhandelingen over de ontdoening van de miljoenen aan begrotingssteun tot positieve resultaten kunnen leiden.

Verder zouden de bijdragen die vanuit Venezuela richting Nicaragua komen gedeeltelijk gebruikt dienen te worden om de begroting te versterken en te investeren in onderwijs, de toekomst van het land. Die honderden miljoenen worden echter door Ortega buiten de openbaarheid gehouden. Er worden >>



foto's: **Miranda van der Klaauw**

in samenwerking met Venezuela allerlei privé-ondernemingen mee opgezet met Ortega-gezindten aan de leiding. Bovendien zijn het fondsen waaruit Ortega naar goedgezindten kan putten om zijn eigen politieke 'imperium' te versterken. Verhelderend en stuitend was in dat kader de uitspraak van de minister van Economische Zaken in Ocotal (Nueva Segovia, 2008), dat de gelden uit Venezuela niet zo maar voor alles ingezet kunnen worden. Dat men er rekening mee moet houden dat er een prijs is verbonden aan het door het parlement loodsen van bepaalde wetgeving. Of om het nog duidelijker te zeggen: dat volksvertegenwoordigers worden omgekocht om voor de regering Ortega te stemmen.

Andere politiek noodzakelijk

Het is intussen wel duidelijk geworden. Nicaragua is een arm land met grote ongelijkheid en een traditie van corruptie. Grote veranderingen, ook in het onderwijs, zijn nodig om uit het slop te geraken. Met een rechtvaardig beleid, waarbij de rijken niet gespaard worden en corruptie wordt uitgebannen, zou zeker het nodige bereikt kunnen worden. Maar de politiek van Daniel Ortega en zijn volgelingen zal daar niet toe leiden. We moeten bovendien vrezen dat de leiders van vakbonden die zich daardoor laten inpakken de problemen aanzienlijk verergeren. Hopelijk zullen de mensen die vinden dat ze meer dan genoeg geleden hebben, hun protest duidelijk laten horen en een weg vinden om een ommekeer van het beleid te realiseren.

Wil Boonman

bronnen: internet, *El Nuevo Diario*



Vreemde vogel geland

Er is een vreemde vogel geland in Nederland. Met Pasen is hij gesignaleerd in het Reeshofpark in Tilburg en op 16 mei heeft hij zich in het Wilhelminapark genesteld. Dat was precies op de dag van Via del Mondo, het 'kleine Mundial' dat sinds enige jaren de kinderharten steelt. Menig hart ging dan ook sneller kloppen toen de kinderen doorhadden dat je bij die vreemde vogel in het nest mocht kruipen! Binnen in het nest kon je zien waar de vogel vandaan komt en hoe zijn eieren eruitzien. Vrijwilligers van de Stedenband zorgden daarbij voor een 'onderwijsleergesprek'.

De vreemde vogel is namelijk niet zomaar hier. Hij komt een verhaal vertellen. Het verhaal van de kinderen uit Matagalpa. In Nederland gaan alle kinderen naar school. Dat is ook heel belangrijk. Bijna een kwart van de kinderen in Matagalpa kan niet naar school, hoewel die kinderen dat graag zouden willen. Zij moeten werken om bij te dragen aan de kosten in het gezin, of hun ouders hebben geen geld om hen naar school te laten gaan. De vreemde vogel wil daar wat aan doen. Hij wil er voor zorgen dat de kinderen in Matagalpa wel naar school kunnen. En hij is naar Nederland gekomen om iedereen te vragen hem te helpen.

Nou dat hebben we geweten op Via del Mondo. De kinderen kleurden vele kaarten met daarop een eigen wens voor de kinderen in Matagalpa. Die werden op het nest van de vreemde vogel gehangen, zodat hij alles mee terug kan nemen naar Matagalpa. Ze konden ook een mooie kijkdoos maken. In die kijkdoos kun je geld sparen om later naar Nicaragua te sturen. Maar veel papa's en mama's hebben ook geholpen door een klein vogeltje te kopen. De opbrengst daarvan zal worden verdubbeld en gaat ook naar Matagalpa. Alles om het millenniumdoel 'alle kinderen naar school' te helpen realiseren. Wil jij daar ook aan bijdragen? Kijk dan eens op www.tilburg-matagalpa.nl. (Onder start bij 'Vogeltje kopen?') Er zijn namelijk nog vreemde vogeltjes over in het nest en moeder vogel verkast dit jaar nog een keer, te weten naar het Festival Mundial. Als je meer wilt weten over kinderen in Matagalpa dan kun je ook het boek *Sonia's feest* kopen. Een voorleesboek dat kan leiden tot een interessant gesprek bij je thuis!

Herman Fitters

Wat weten we eigenlijk van de omgeving van Matagalpa?

Zo, ik ben weer boven water. Letterlijk zul je dadelijk lezen. Intussen was de redactie van de ¡Cómo No! heel bezorgd. Ha, het is prettig om gemist te worden, want anders betekenen je niks voor anderen. Ik hoop maar dat jij mij ook heel erg gemist hebt. Miltje naar de redactie? Sympa!

Afijn, weer boven water, dus. Kijk, misschien weet je het nog van de vorige vorige ¡Cómo No!: ik kampeerde naast de berg van de slang met de vier haren. Je bent er?

Midden in de nacht gleed er in een van de volgende nachten iets mijn tentje binnen en wikkelde zich om mijn slaapzak. Tja en wie lag er nou in die slaapzak? Ikke natuurlijk, druk slapend. Nog een geluk dat het 's nachts knap koud wordt in de heuvels bij de Parel van het Noorden, Matagalpa's troetelnaam. Als ik er in m'n blote dingetje had gelegen, had een monsterlijke slang (bleek het al gauw te zijn) zich om mij gewikkeld en was ik reddeloos verloren geweest! Want? Want snok, snok, schuif, schuif en plons. Vlakbij de berg was het meer, herinnerde ik me al snel. Nou heb ik een Scuba-diving-diploma en dat kwam van pas. Met ingehouden adem en (nog) niet in paniek, wurmde ik me met veel moeite uit de slaapzak, verbeterde mijn persoonlijke record op de tien meter crawl, ragde mezelf in een adem op de kant, graaide mijn spullen bij elkaar, en racete om de berg heen de stikdonkere nacht in. Oh, Grote Schrik, oh, Bonzend Hart (gelukkig nog wel)! Weg, WEG! van dat meer. Er huist een monster in dat meer. Een soort Loch Ness. Of een nazaat van een van de monsterslangen uit de legendes, wie weet? Dus als je daar in de buurt komt; let op. Let op of het water niet ergens in je buurt rimpelt terwijl het niet waait. Of dat er een donkere streep door het water trekt, toevallig in jouw richting. Net of er een natte sliert modder opdarrelt. Of bedenk zelf maar iets heel engs. Zodat je niet eens meer onder de douche durft! Het Slangenmonster bestaat, je bent gewaarschuwd!

Voort ploeterde ik, onder het lopen mijn kleren aantrekkelijk, over de knieën de tent orollend, onder de klep van de rugzak proppend ... Ha, mobieltje niet verloren, want nog in mijn broekzak ... jammer, geen verbinding: te ver van relay-masten.

dit bijvoorbeeld is de bushmaster



2^e kwartaal 2010 • nr 98

Steeds vaker botste ik in het donker tegen bomen en struikgewas op. De grond begon sponziger aan te voelen onder de schoenen, die, oh opluchting, ook in de bundel spullen bleken te zitten. Sponzig ... Niet weer een meer! Of, ter afwisseling, een zompig moeras om heerlijk in vast gezogen te worden, dieper en dieper en gorgelgorgel ... 'Oh, was ik maar bij moeder thuis gebleven', zong ik zacht voor me heen (zingen helpt in sombere situaties) en ik klom in de eerste boom de beste. Met de tent om mij en de boom geslagen, besloot ik het daglicht af te wachten. Genoeg avonturen voor één nacht en vooral niet vallen!

Wat waren, terwijl ik kwijt was, mijn leermomenten? Want we moeten altijd leren, niet?

Welaan, op mijn mobieltje staan fraaie opnames van slangen van Nicaragua en wel speciaal: de *giftige!* Bij lange niet zo sterk en groot als *het* monster, maar ook zeer dodelijk! Ai! En hoe kom ik aan die opnames? Denk nooit dat je helemaal alleen bent op de wereld, want overal kom je wel mensen tegen. Midden in de zompige bossen van oostelijk Nicaragua kwam ik in de vroege ochtend (hoi, hoi, eindelijk daglicht) een indiaans uitzierende man tegen, in een oud T-shirt en met een flinke mand aan de arm. Hij gaf me een hand en zei dat ie Angel da Silva y Artoya heette. 'El Terror de las Serpientes', de schrik van de slangen, dat was zijn bijnaam, grijnsde hij er breed achteraan. Waarop ik zei dat ik dan nog wel een monster voor hem wist om bang te maken, maar hij trok zijn zware wenkbrauwen op en luisterde naar mijn verhaal met een bloederstig gezicht.

'U hebt geluk gehad, señor. Ik kende tot nu toe nog niemand die een ontmoeting met deze monsterslang kon navertellen. Velen zijn spoorloos verdwenen in de buurt van het meer naast de berg Apante. Ik, ik vang enkel gewone slangen. Hoewel ze zeer giftig zijn,' voegde hij eraan toe, 'maar dát is nu juist de bedoeling.'

Ik zei dat ik de hele tijd gelukkig geen 'gewone' slangen gezien had. 'Slangen zijn voorzichtig, señor. Ze hebben een goed gehoor, een uitstekende reukzin -ze ruiken met hun gespleten tong-, maar ze hebben slechte ogen. Ze beschouwen ons als grote, gevaarlijke dieren!' Hij lachte hartelijk en liet me in de mand kijken. 'Wat mij betreft hebben ze gelijk.'

Van schrik deed ik een stap achteruit. Er gleed en glibberde van alles in die mand.

Schaterend vertelde hij dat hij slangen ving om ze te verkopen aan de farmaceutische industrie. 'Zij maken tegengif tegen ...' hij wees in de mand, 'hun gif'. Daarmee verdiende hij redelijk de kost en kon hij overdag, en vaak ook 's nachts 'want veel slangen zijn nachtdieren', door bos en veld slenteren. Zijn lust en zijn leven.

Hoe hij dan wel slangen ving, vroeg ik, want ik zag geen speciaal gereedschap als netten, of weet ik veel waarmee je slangen vangt. Als antwoord liet hij zijn handen zien en wees naar zijn voeten in sandalen. Ik trok wit weg onder mijn door zon en wind gebruikte huid: hij zat finaal onder de krassen en littekens. 'Vele, vele malen ben ik gebeten. Nu ben ik *immune*, immuun. Ik spoor ze op, wacht in hun omgeving, en wacht en wacht, en sla dan tóe. Zoals ze zelf toeslaan. De ene keer ben ik het snelst ...' hij hield me weer zijn handen voor, 'de andere keer niet. *Así es la vida, zó is het leven*'.

Onder het praten haalde hij met een bliksemsnelle graai een slang uit de mand. 'Dit bijvoorbeeld is de *bushmaster*, een *pitviper*, zeer giftig, jaagt bij voorkeur 's nachts, leeft in afgelegen gebieden. Bleekbruin tot bleekroze vel met vette opdruk van donkerbruine tot zwarte vlekken. De bushmaster is de grootste gifslang ter wereld, gemiddelde lengte twee meter, maximaal bijna vier(!) meter. Zijn gif is dodelijk als er niet meteen medische hulp is. Gelukkig bijt hij zelden.'

>>

¡CÓMO NO!



wimper pitvipera

En zo graaide hij verder (zonder gebeten te worden; hij was écht snel!):

Wimper pitvipera, herkenbaar aan de felgele kleur met roodgele vlekken en stekelige schubben boven de beide ogen (niet meteen van dichtbij gaan kijken). Leeft in bomen in knooppunten van takken. Jaagt op boomkikkers en vogels. Extra gevaarlijk omdat het een prikkelbaar type is en al bij weinig provocatie in je nek of hals kan bijten. En dat is heel dicht bij je hartje. Ai. Ik maakte voorzichtig mijn tweede foto met mijn mobieltje. En nog een van de kop vanwege de schubben.



Fer-de-lance, zoals de naam al zegt: spitse kop als de punt van 'n lans, zeer giftig en heel pijnlijk, want zijn gif veroorzaakt inwendige bloedingen. Je bloedt van binnen dood en bent dus niet te redden.

Ze zijn er in verschillende uitvoeringen van grijs tot olijf, bruin of roodachtig met over dat vel donkere driehoeken afgezet met randen van lichtere schubben. De driehoeken zijn spits aan de rug en breed aan de buikzijde/onderkant. Door de over elkaar liggende schubben zijn het geen perfecte driehoeken. Ze lijken meer op een print van een opgeblazen fotootje van 72 dpi. Angel vindt ze op bouwland, in de buurt van boerderijen, in en onder huizen waar ze naar knaagdieren zoeken. Ze zijn gemiddeld 1,5 en maximaal 2,4 meter. Komen voor in heel Midden- en Zuid-Amerika.



jumping viper



fer-de-lance

Jumping viper, ook een lekker ding; springt zijn prooi in de vroege avonduren in de nek, gewoon maar giftig. Een 'kleintje': gemiddeld zestig centimeter en hooguit 1,2 meter. Maakt een gedrongen indruk, basiskleur bruin tot grijs met donkerbruine tot zwarte rugmotieven. Zijn kop is egaal, geen tekeningen. Verbergt zich onder houtblokken en stapels hout of hopen bladeren. Heeft prima schutkleuren.



tropische ratelslang

De tropische ratelslang (Crotalus terrificus), terrificus/terrible/terreur, duidelijk niet? Zeer gevaarlijk. Een nerveus type, klaar om te bijten zelfs zonder waarschuwing (denk aan de ratelslangen uit cowboyfilms, pauw, pauw). Hartstikke giftig,



koraalslang

neurotoxisch, zoals dat heet, verlamt het centrale zenuwstelsel.

Licht- tot donkerbruin met donkere ruiten of diamantachtige tekening. Leeft in zanderige omgevingen, plantages en droge hellingen.

Koraalslang (coral venenosa), venenosa/venijn/ vergif! Niet agressief, bijten alleen als ze worden bedreigd, maar dan is het ook flink raak. Het sterke gif kan een volwassen mens doden. Behoren tot de meest bekende slangen van Nicaragua, hoewel ze niet makkelijk te vinden zijn. Het zijn kleurige slangen met een lijf met een lichte kleur vol rode en gele ringen. Niet te verwarren met de *valse koraalslang*, die helemaal niet vals is én -en dát vinnik meer een gewone slang!- niet giftig. Een schatje, eigenlijk, maar pas op, want de echte ziet er nagenoeg hetzelfde uit. Oppassen dus welk schatje je aait ... De echte (giftige) omhooggehouden door Angel ... of de valse die niet vals is ...

Tot slot frommelde Angel uit een van zijn broekzakken een envelop te voorschijn met een postzegel erop. Die zegel had ik in Matagalpa al wel gezien, maar er verder geen aandacht aan geschonken. Zo zie je maar weer: een mens ziet enkel wat hij wil zien. Uit zijn spoedcursus Nica-slangen zag ik dat het een bushmaster is. Bij deze, dus.

Nicaragua heeft trouwens heel mooie postzegels. Maar zij doen ook nog (nóg) aan échte brieven in plaats van (vaak ongelezen) mailtjes. Zo gaat er door de haastige-spoed-zelden-goed-cultuur in de wereld veel fraais verloren. Je moet het zelf maar weten.

Angel wist me, zonder gps, mobieltje of zelfs een landkaart, precies te vertellen waar we ons bevonden. Ik was door de monsterlijke schrik onbedoeld in de richting van de Mosquito-Coast gerend! Ook Nicaragua, trouwens, maar een heel ander Nicaragua.

'Maar señor Gagues ...' hij wees naar het bundeltje tent op m'n rugzak, 'u slaapt straks toch niet op de bodem?'

Ik begreep wat hij bedoelde. 'Slangen?'

'Dat niet alleen. Er leven vele nachtdieren hier.

Schorpioenen, grote mieren. Maar ook hongerige roofdieren. Als u doorgaat naar de kust en u houdt deze richting aan, dan komt u voor de avond bij een nederzetting van enkele hutten. Noem mijn naam en mijn vrienden zullen u onderdak voor de nacht verschaffen.'

Ik dankte Angel allerhartelijkst, zei dat hij, wat mij betreft, zijn naam niet voor niks van zijn moeder had gekregen, en we namen afscheid, nieuwe avonturen tegemoet ...

Te midden van allerlei addergebroed en hongerige roofdieren (mammie, mammie!),
gegroet door

Jaques 'Gagues' Weijters, mei 2010.



falsa coral



Gerechtigheid voor iedereen

Het halen van hun recht is voor veel mensen een onhaalbare droom. Vooral in ontwikkelingslanden is de drempel tot de rechterlijke macht vaak hoog. Microjustice-initiatieven kunnen dat veranderen. Maurits Barendrecht, hoogleraar Privaatrecht, onderzoekt hoe.

Iedereen kent het begrip microkrediet. Arme mensen krijgen toegang tot kleinschalige leningen en kunnen zo een kleine onderneming opstarten. Bij de traditionele banken hebben zij veelal geen kans. Hetzelfde geldt eigenlijk voor rechtshulp en rechtspraak; ook die zijn wereldwijd voor heel veel mensen ontoegankelijk. Onder de noemer 'microjustice' wordt gezocht naar een oplossing hiervoor. Maurits Barendrecht, hoogleraar Privaatrecht aan de Universiteit van Tilburg, is een van de wetenschappers die het onderzoek naar microjustice hoog op de agenda wil plaatsen.

Burenruzie

Barendrecht: 'Microkrediet gaat veelal om lokale projecten in ontwikkelingslanden. In diezelfde lokale omgeving zijn vaak ook rechtsproblemen. Dat kan van alles zijn: een burenruzie, een conflict met de werkgever, echtscheiding of huiselijk geweld. Deze mensen kunnen met hun klachten niet makkelijk terecht bij een rechter. Ze zijn afhankelijk van een rechtbank in de stad en moeten een heel stuk reizen voor hun recht. Bovendien hebben ze een advocaat nodig. Het rechtssysteem is kostbaar en vraagt van de mensen een investering.'

In microjustice-initiatieven ligt de nadruk erop mensen wél toegang te geven tot goede oplossingsmogelijkheden voor geschillen. Dat gaat op verschillende manieren, maar steeds door vanuit de gebruiker naar het recht te kijken.

Barendrecht noemt de Nederlandse rechtspraak in ontslagzaken een mooi voorbeeld: 'De rechter is snel beschikbaar omdat hij niet diep op de zaak in gaat. Hij besteedt een half uur om te kijken waarop het geschil vastzit en hakt dan de knoop door, op een manier die voorspelbaar is vanwege de richtlijnen die er zijn voor ontslagvergoedingen. Hierdoor zie je in de praktijk dat negentig procent van de zaken door de partijen zelf opgelost wordt.'

Mediation

De neutrale derde hoeft niet per se een rechter te zijn, het kan ook bijvoorbeeld een mediator zijn, een onafhankelijk persoon die de twee partijen tot een oplossing begeleidt. Mediation is in Nederland vooral bekend voor echtscheidingen. In microjustice-initiatieven wordt vaak gekeken naar vormen van mediation. Daarbij is het van belang dat de mediators voldoende kennis hebben van conflicten die veel voorkomen, dat ze het vertrouwen genieten van de bevolking en ook echt worden benut.



Matagalpa
foto's: Gé Mooren

Midden-Amerikaanse voorlopers

Twintig kilometer van de doorgaande weg, alleen bereikbaar via stof-fige bergwegen ligt een dorp met vijfhonderd inwoners. De huizen zijn nogal basic, elektriciteit ontbreekt en het dak is van ijzeren golfplaten. De meeste mensen leven van hun tuintje met bonen en rijst, sommigen werken op nabijgelegen koffieplantages. Vroeger konden deze mensen bij conflicten nergens terecht. Tegenwoordig kunnen ze een beroep doen op de plaatselijke Facilitadora Judicial. Bij een conflict kan deze facilitator ook zelf het initiatief nemen. Zij is gekozen door de dorpsbe-woners zelf en heeft een training gehad van een rechter uit de stad. Conflicten waarmee zij te maken krijgt, gaan onder meer over kinder-alimentatie, ruzie over grondgebied, diefstal van oogst, vernieling van oogst door dieren en huiselijk geweld. Op dit laatste onderwerp mogen de facilitators volgens de Nicaraguaanse wet niet bemiddelen, maar ze mogen wel preventief werk doen.

Omdat de facilitator is gekozen door de dorpsbewoners geniet ze vertrouwen. Ze draagt een wit T-shirt dat haar als neutrale persoon herkenbaar maakt. Bij een conflict nodigt ze de beide partijen bij haar thuis uit om over de kwestie te spreken. De facilitator probeert partijen naar elkaar te laten luisteren en te wijzen op de gevolgen als ze er niet uitkomen. In veel gevallen zijn de partijen bereid samen een oplossing te zoeken, soms lukt dat niet en dan brengen ze het snel bij de lokale rechter. De facilitators krijgen geen geld, ze doen het werk omdat ze dan 'respect' voelen van de dorpsbewoners. Rechters zijn blij met hun hulp. De druk op het rechtssysteem neemt af. In Nicaragua gaat twee procent van het landelijke budget voor rechtspraak naar dit project, waarmee het is ingebed in het systeem.

Het Nicaraguaanse voorbeeld staat niet op zich. De Organisatie van Amerikaanse Staten (OAS) is al tien jaar bezig met dit initiatief onder leiding van Pedro Vuskovic. Behalve Nicaragua zijn er ook projecten in Panama en Paraguay. Doel is om dit project in alle Midden-Amerikaanse landen te starten en te integreren in het juridische beleid waarmee het duurzaam wordt.

Bovendien moet het systeem goedkoop zijn, en toch zichzelf kunnen bedruipen.

De toekomst lijkt aan de microjustice facilitator, een mix van een advocaat, een mediator en een rechter. Barendrecht: 'Zo'n facilitator is neutraal, maar organiseert wel actief een oplossing. Hij of zij werkt vanuit basisnormen, zoals gelijkheid van man en vrouw. De facilitator krijgt een training om de juiste vragen te kunnen stellen tijdens een bemiddeling.'

Macht

De vraag is of dat genoeg is. 'Je zult ook moeten kijken hoe je voorkomt dat de functie geen politieke functie wordt', erkent Barendrecht. 'Want zo'n facilitator krijgt binnen een kleine gemeenschap een zeker aanzien en macht. Dat is vaak ook de reden dat mensen zich voor de functie aanmelden. Ze krijgen er meestal geen geld voor.' Toch zou die machtspositie geen rol mogen spelen bij de bemiddeling. 'De facilitator doet geen bindende uitspraak, maar organiseert wel een snelle beslissing als het de partijen niet lukt om eruit te komen, hij moet hen tot elkaar brengen. Om dat te kunnen, moet hij ook voldoende vertrouwen genieten van de bevolking. Je ziet dan vaak dat zo'n facilitator in een dorp wordt verkozen.'

Internationaal staat microjustice nog in de kinderschoenen. Er zijn tal van rechtshulpprojecten in de wereld, maar er is nog weinig overzicht op wat er precies gebeurt, ze zijn vaak nog niet bekend onder de nieuwe noemer microjustice, zoals bij mikrokrediet al wel het geval is.

Ries Agterberg

bewerkt door Wendy Sprangers



'Schuldig!' 'Dat is al de derde deze week, je hebt dringend een nieuwe bril nodig.'



De noodzaak tot schoonheid

In de plaats Ciudad Darío, dat gelegen is in de provincie Matagalpa, staat het geboortehuis van de dichter Rubén Darío. Het huis is tegenwoordig een befaamd museum. Rubén Darío was een begenadigd en belangrijk dichter/schrijver, die in zijn tijd (1867-1916) de typisch Latijns-Amerikaanse stroming die bekend werd als 'modernismo' vormgaf. Deze literaire stroming was niet alleen van literair, maar ook van maatschappelijk belang. Voor het eerst werden op grote schaal dichters van over het hele continent bij elkaar gebracht.

Rubén Darío werd geboren op 18 januari 1867 in Metapa (nu Ciudad Darío) in de provincie Matagalpa. Bij zijn geboorte werd hij Félix Rubén García Sarmiento genoemd en later nam hij de oude familienaam Darío op. Na de scheiding van zijn ouders werd hij geadopteerd door zijn grootvader Kolonel Félix Ramírez en verhuisde hij naar León. Darío begon, naar eigen zeggen, op zijn derde al met lezen en publiceerde zijn eerste gedicht op twaalfjarige leeftijd. Hij verwierf hierdoor de bijnaam *el Niño Poeta*, de Kinddichter.

In de tijd van Darío ontplooidde Latijns-Amerika zich enerzijds en werd tegelijkertijd afhankelijker van het buitenland. Ontplooiing was er op technisch gebied door onder meer een uitbreiding van het netwerk aan telegraaflijnen, het spoorwegennet in Chili en Mexico, de aanleg van het Panamakanaal. Er werd petroleum ontdekt en gewonnen in Mexico en Venezuela. Verder kwam de industriële exploitatie van mineralen op gang: koper in Bolivia en Chili, tin in Bolivia. In Argentinië en Uruguay kwamen enorme vriesshuizen en schepen met koelinstallaties voor de opslag en het transport van vlees. Er werd een wegennet aangelegd. Brazilië en Mexico legden zich toe op het verbouwen van koffieplanten, Cuba kreeg suikerplantages en in heel Midden-Amerika vond de aanleg en grootscheepse ontwikkeling van bananencultuur plaats.

Economisch gezien was Latijns-Amerika echter afhankelijk van Noord-Amerikaanse en Europese investeerders. Op politiek gebied was het afhankelijk van de Verenigde Staten. In 1823 werd in de monroedoctrine geformuleerd dat de VS niet zonder grote zorg enig deel van het westelijke halfrond konden zien overgaan in handen van een buitenlandse macht. In de onenigheid tussen liberalen en conservatieven kwam de rol van scheidsrechter steeds meer toe aan het leger, de factor die meent het evenwicht te moeten handhaven of herstellen. Daarmee werd een situatie geschapen die in grote lijnen tot op heden voortduurt.

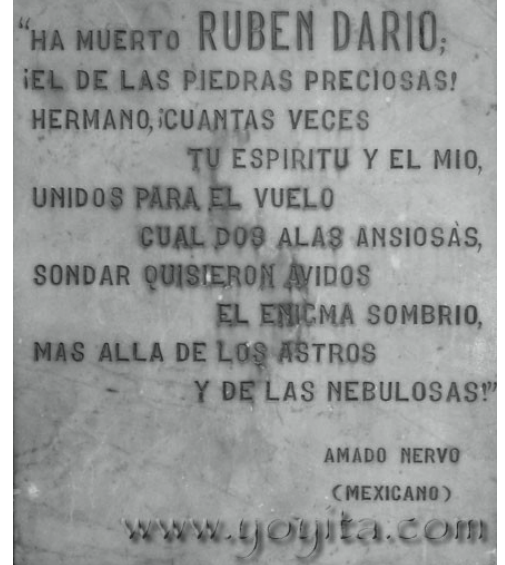
In het jaar 1882 droeg Rubén Darío zijn gedicht *el libro* (het boek) voor aan een conservatief gezelschap van Nicaraguaanse autoriteiten, waaronder de toenmalige president Joaquín Zavala, om een beurs te krijgen voor een studie in Europa.

'Ik haalde uit mijn broekzak een groot aantal gedichten, allen druipend van anti-religieus atheïsme, die een duivels effect sorteerden' (Darío, autobiografie). De regering van Nicaragua biedt hem een beurs aan om te studeren aan de behoudende universiteit van Granada, omdat zij bang is dat een Europese opvoeding de dichter nog liberaler zal maken. Darío zelf besluit af te reizen naar El Salvador, waar hij de gerenommeerde dichter Francisco Gavidia leert kennen. Gavidia leert hem de ritmische structuur van de Franse parnassianen kennen. De parnassianen verzetten zich tegen de romantiek, die geïnspireerd was door de natuur en de vrije fantasie, en wilden zuivere kunst scheppen. Het *l'art pour l'art* principe stamt hiervan af.

Rubén Darío combineerde de romantiek met het parnassianisme en voegde hier de muzikaliteit van de taal uit het symbolisme toe. Hij vormde deze drie stromingen om tot het Latijns-Amerikaanse modernisme.

In 1894 sticht Rubén Darío in Buenos Aires de *Revista de América* (het Latijns-Amerikaans tijdschrift) op. Er schrijven auteurs uit allerlei delen van het continent in. Het modernisme wordt zo verspreid. Het modernisme reikt zelfs tot Spanje waar Antonio Machado, Juan Ramón Jiménez en Ramón María del Valle Inclán er door beïnvloed worden. In 1888 publiceert Darío zijn gedichtenbundel *Azul* (blauw), in 1896 *Prosas profanas* (godeloze geschriften) en in 1905 *Cantos de vida y esperanza* (liederen van het leven en van hoop).

De verandering die Darío bracht lag in de structuur van zijn gedichten: versvoet, rijm, strofevorm, beelden, metafoor en thema's waren anders. Er is niet langer sprake van episch-lyrische gegevens, maar intimiteit en erotiek komen naar voren. Daarnaast komt het tropische van Latijns-Amerika naar voren. Ook komt het thema op van existentieel drama: dat van de man die zijn fysieke en creatieve einde ziet naderen en zijn idealen onvervulbaar weet. Darío spreekt over 'een innerlijke noodzaak om te komen tot pure schoonheid'. Het is de gevoelswereld van de bohémien, de ontheemde poëte maudit.



plaque met gedicht ter ere van Rubén Darío
foto's: internet



Rubén Darío

De Zwaan

Het was een goddelijk uur voor de menselijke soort
De zwaan zong vroeger alleen tijdens het sterven
Als het accent van de Wagneriaanse zwaan weerklonk
Was het tijdens de dageraad en was het om wedergeboren
te worden

Tijdens de stormen van de menselijke oceaan
klinkt het lied van de Zwaan, onophoudelijk
het bedwingt de hamer van de oude, germaanse Thor
of de hoornen die het zwaard van Argentir bezingen

O Zwaan! O heilige vogel! Toen vroeger de witte Helena
in volle pracht uit het ei van Leda ontsproot
was zij de Schoonheid
van de onsterfelijke prinses

Onder jouw witte vleugels
geraakt de nieuwe Poezie in een jubel van licht en
harmonie
zwanger van de eeuwige, pure Helena die het ideaal belichaamt

(*El Cisne*, vertaling R. Kamerik)

In 1914 ontving Darío de zilveren medaille Van de Hispanic Society of America in New York. Later dat jaar kreeg hij longontsteking en raakte hij financieel bankroet. Vrienden moesten geld voor hem inzamelen. Het volgende jaar keerde hij terug naar Nicaragua waar hij in 1916 op 49-jarige leeftijd overleed. Zijn levenseinde belichaamde de tragiek van het noodlot, zo vaak door hemzelf beschreven. Rubén Darío liet een flinke literaire erfenis na. Zijn werk bleek van blijvende invloed. Onder zijn fans bevonden zich niet de minste schrijvers: Pablo Neruda, García Lorca, Octavio Paz, Angel Rama en Jorge Luis Borges. Laatsgenoemde schreef over Darío: 'Alles werd opnieuw door Darío uitgevonden: de materie, het vocabulaire, de metriek, de vreemde magie van sommige woorden, de gevoeligheid van de dichter en zijn lezers, zijn werk is

De Bron

Mijn kind, ik bied je als geschenk een zilverbeker aan
opdat je vuur kunt sussen en je dorst kunt lessen, ooit
de brand, een dorst nog dodelijker dan de dood, verslaan.
Van deze bron gebied ik je te drinken, bedrieg haar nooit.
Elk ander water moet vervuild en smakelozier zijn,
alleen al haar verborgen oorsprong in de levende grot
waar de inwendige muziek van haar kristal de pijn
verzacht, nabij de traanboom en de licht ontroerde rots.

Laat je leiden door de raadselige galm van haar geklater
beklim de ruige, vlijmscherpe wanden van de trots
daal af langs kalmte en zink steeds dieper in het ravijn

de troosteloze ingang wordt bewaakt door zeven panthers:
het is van zeven zonden zeven beesten het gewelf.
Vul deze beker, drink en zie: de bron welt in jezelf.

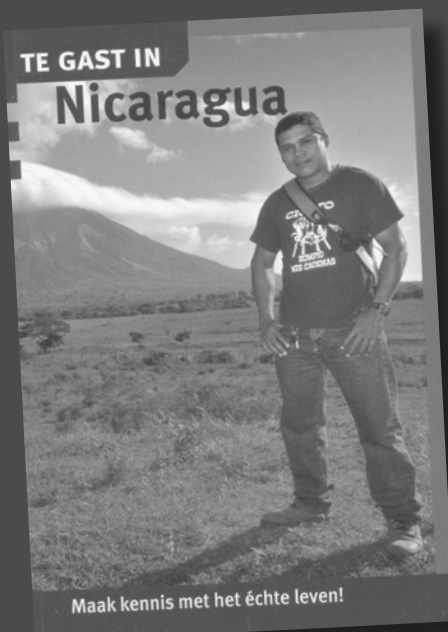
(*La Fuente*, vertaling M. Krott)

nooit gestopt en zal nooit stoppen. Wie het ooit
bestrijdt, begrijpt dat het doorgaat. We kunnen het
bevrijdend noemen' (*Mensaje en honor de Rubén
Darío*, 1967).

Rik Kamerik

Bronnen:

- * Spaans Amerikaanse Letterkunde, J. Lechner, L. Iñigo-Madrigal
- * www.damisela.com
- * <http://www.cervantesvirtual.com/servlet/SirveObras>
- * <http://www.manfut.org/museos/rubendario.html>



Reisgids Nicaragua

Nicaragua heeft er de laatste jaren alles aan gedaan om ook op de toeristische wereldkaart te worden geplaatst. Steeds meer buitenlandse toeristen weten het 'land van meren en vulkanen' te vinden en terecht. Het land heeft een enorm natuurschoon en leent zich uitstekend voor een actieve vakantie. Cultuurliefhebbers zullen hun gading vinden in León, Masaya of Granada. *Te gast in Nicaragua* is uitgegeven bij deze uitgeverij in het nieuwe handige pocketformaat. Je maakt kennis met dit land en het échte leven via acht artikelen van diverse auteurs.

Om je bezoek nog beter voor te bereiden en je in te leven in de cultuur van de lokale bevolking, is de pocketreeks van 'Te gast in' ideaal. Geen dikke pakken lektuur maar vlot leesbare artikelen die een massa tips bevatten. In een eerste stukje verneem je in het kort alles over Nicaragua: politieke situatie, toeristische troeven, bevolking en landschap. Daarna volgen dan artikelen over specifieke onderwerpen: geschiedenis en de invloeden op het Nicaragua van vandaag, echt Nicaraguans handwerk, de rum van Nicaragua, toerisme als ontwikkelingsproject, chocolade van een Nederlander, dynamische strijd tegen de armoede, het onbekende oosten. De rubriek 'reisinformatie' op het einde van het boekje helpt je nog een stap verder met tips voor de meest voorkomende noden.

Deze pocket is er niet alleen voor de toeristen die Nicaragua willen bezoeken. Elkeen die interesse heeft in dit land zal met deze 'Te gast in' een enorme schat aan informatie ervaren.

Paperback, 81 pagina's. Categorie: Nederlandstalige reisgidsen.

ISBN: 9789076888729

GVD Uitgeverij: informatie Verre Reizen VOF

Verkrijgbaar bij Stedenband Tilburg-Matagalpa voor 5 euro



Gon Mevis

Een ander gemeentebestuur in Tilburg

Sinds april hebben wij in Tilburg een ander bestuur.

Er is al heel wat over geschreven. Gon Mevis, wethouder die internationale samenwerking in zijn portefeuille had, heeft afscheid genomen. Tijdens dat afscheid in het MIDI-theater op 23 april werd door diverse sprekers zijn betrokkenheid bij kansarme groepen in de samenleving geprezen, zo ook zijn inzet voor het Huis van de Wereld, waar onder meer de Stedenband Tilburg-Matagalpa gehuisvest is. Gon heeft zijn sporen zeker verdiend, ook voor onze Stedenband. Hij is diverse malen als wethouder naar onze zusterstad Matagalpa afgereisd om projecten te bezoeken en van (nieuwe) impulsen te voorzien. Zeker in Nicaragua geeft het bezoek van iemand met een positie als die van wethouder extra gewicht en erkenning aan hun Stedenband met Tilburg.

Wij waren met een kleine delegatie aanwezig tijdens het afscheid. Een grootse gebeurtenis in een grootse ambiance voor een sympathieke en geëngageerde wethouder, de mens Mevis! We wensen Gon alle goeds toe en dat zijn engagement, ook met Matagalpa, doorgaat!

Toon Oomen

Stand van zaken project Clínica

De realisatie van het moeder- en kindzorgcentrum vordert gestaag, tenminste de voorbereidingen ervan. In april heeft de gemeente Tilburg een basiscontract getekend met het Landelijk Beraad Stedenbanden (LBSNN), die de ingezamelde gelden verdubbelt en eindverantwoordelijk is voor het project. In dat basiscontract staat dat een aantal onderdelen nog moet worden uitgewerkt en daar wordt momenteel aan gewerkt. In juni is er een overleg met de Tilburgse zorginstellingen. Dan zal ook besproken worden welke deskundigen mee gaan denken over de inrichting van het centrum en hoe Tilburgse kennis straks in het centrum kan worden toegepast. Participanten in dit voor Matagalpa belangrijke project (met een begroting van ongeveer 400.000 euro) zijn de gemeente Tilburg, Kompaan en De Bocht, Prisma, RIBW, Thebe, het Elisabeth Ziekenhuis, Philips Medical Systems en Stedenband Tilburg-Matagalpa.

Omdat degene die tot nu toe het project begeleidde is gestopt, is er op dit moment een (vrijwillige) vacature voor een projectleider. We zoeken iemand die zich wil verdiepen in het project, met goede contactuele eigenschappen, met ervaring op het gebied van projectmatig werken en met een beschikbare tijd van een à twee dagen per week. Bent u geïnteresseerd of kent u iemand, neem dan contact op met ons: 013 536 8706 of stedenband@tilburg-matagalpa.nl

Giften zijn welkom op bankrekening 993957 (ING) ten name van Stichting Stedenband Tilburg-Matagalpa. Deze zijn aftrekbaar voor de belasting.

Stedenband en millenniumdoelen

De Stedenband presenteerde zich de afgelopen maanden in het Reeshofpark (Paasactiviteit), in het Wilhelminapark (Via del Mondo) en in het Leijpark (Festival Mundial) met de campagnearavan. De caravan fungeert in het kader van de campagne 'Stedenband en millenniumdoelen' als nest voor de Nicaraguaanse campagnevogel die er bovenop zit. Kinderen kunnen in het nest kruipen om daar te zien en te horen waar de vogel vandaan komt en waarom hij in Nederland is. Buiten kunnen ze vervolgens een wens kleuren voor de kinderen in Matagalpa. Ondertussen ontvangen de ouders en andere belangstellenden informatie over het werk en de projecten van de Stedenband.

Wat voor wensen de kinderen hadden?

'Dat jullie blij van deze vogel worden; dat ale mensen eten heben; ik hoop dat juli veel naar school kune; ik wens speelgoed, ook een beetje voor mezelf; ik wou dat de vogel echt leefde; dat de kinderen goed naar school kunnen en een fijn leven krijgen.' Daar sluiten wij ons bij aan!

Boomfeestdag

De 54-ste Boomfeestdag werd op woensdag 17 maart gevierd met een toepasselijk thema: 'Bomen maken onze buurt'. Met dit thema werd aandacht gevraagd voor de waarde en het belang van bomen in ons stedelijk gebied en dus in onze wijken. In Tilburg werden twee grote acacia's in de Wassenaerlaan geplant, precies op de plaats waar vorig jaar twee acacia's omgewaaid waren. Milieuwethouder Marieke Moorman plantte samen met een klas van basisschool De Triangel de bomen en onthulde een plaquette ter herdenking aan de Boomfeestdag 2010. Vervolgens gingen groepjes kinderen op 'speur'pad in de wijk -de werkgroep Milieu van de Stedenband had een bomenspeurtocht uitgezet met allerlei opdrachten.

foto: Ingrid van den Hout





team Beatrix College
foto's: Winnie Dekker

winnaar 2College
Cobbenhagenlyceum



Vuelta a Matagalpa

De Vuelta gaat dit jaar wederom van start in Nederland. Na Assen in 2009 heeft Tilburg nu de eer om één etappe te mogen organiseren. De tocht is echter niet bedoeld voor profs, maar voor *aficionados* (amateurs) en die zijn er vast veel te vinden bij de lezers van *¡Cómo No!* De tocht heeft een startpunt in Tilburg, de exacte locatie blijft geheim tot daags voor de start (let op de website van de Stedenband waar dit nieuws bekend gemaakt zal worden). Wel zal het thema 'macaber' zijn. De organisatie heeft leuke plannen voor de deelnemers (beetje klunen over zandgronden hoort daar ook bij). Fietsen is goed om af te vallen, op één plek in Tilburg verzamelt zich al wat afvalt ... en daar hoopt het zich maar op, of wordt er toch iets anders mee gedaan? Je gaat dit horen op 12 september. O ja: vooralsnog mikken we op een etappe van veertig kilometers, waarbij je weer versteld zult staan van wat er in de omgeving te zien is: van een galg en een 'bisar'steeg. Ga het meemaken!
Het Vuelta -Macabre- team

Scholierencompetitie

Na een spannende strijd won 2College Cobbenhagenlyceum de finale van de Tilburgse Scholierencompetitie. Leerlingen van 2College Cobbenhagenlyceum, Beatrix College en Odulphuslyceum streden in de bomvolle Tilburgse raadzaal een ochtend lang met elkaar in een kennisspel. Ze kregen in een levensgrote variant van het Triviant-spel door spelleider Frank van Pamelan uiteenlopende vragen voorgeschoteld over internationale samenwerking, het armoedevraagstuk en eerlijke handel. 2college Cobbenhagen streed voor de eer van de Werkgroep Tanzania, het Odulphuslyceum voor de Stichting New Beginningz (Zuid-Afrika) en het Beatrix college voor de Stedenband Tilburg Matagalpa (Nicaragua). Kersverse wethouder Berend de Vries (Internationale Samenwerking) reikte even voor 12.00 uur de 'wereldbeker' uit en de heer Gulickx van Rabobank Tilburg overhandigde de winnaar een cheque van 500 euro die de school mag besteden aan een project van de Werkgroep Tanzania. Ook de andere scholen kregen van de Rabobank een bedrag voor een project.

La Buena Onda

Sinds enige tijd is Matagalpa een hostel rijker: La Buena Onda. Deze centraal gelegen slaapplegelegenheid biedt plaats aan maximaal 34 personen en ontvangt zowel individuen en gezinnen als groepen. Er zijn slaapkamers voor twee tot acht personen: met eenpersoons-, tweepersoons- en stapelbedden. Elke kamer heeft een eigen badkamer. De prijzen gaan van acht dollar per bed tot dertig dollar voor een tweepersoonskamer. Dit is exclusief ontbijt. Er is gratis internet, kabeltelevisie, er is een televisieruimte en een boeken- en dvd-collectie voor de gasten. Het onlangs geopende café/restaurant is toegankelijk voor gasten van het hostel maar ook voor het algemeen publiek. Er worden regelmatig activiteiten georganiseerd, waaronder ochtendyoga. In de keuken wordt gebruik gemaakt van regionale en, indien beschikbaar, organische producten. Je kunt bovendien zelf gaan kijken waar de koffiebonen vandaan komen! Het hostel werkt samen met Matagalpa Tours, maar ook het personeel van het hostel kan je tips geven voor het bekijken van Matagalpa en omgeving, zoals een bezoek aan de waterval of een rondje door de stad op de klassieke jaren-vijftigfiets. De eigenaars, één geboren en getogen in Matagalpa en de ander uit Maryland, USA, nodigen je uit het hostel en café/restaurant te bezoeken. Meer informatie en een grote hoeveelheid foto's zijn te vinden op www.hostelmatagalpa.com en www.facebook.com/hostelmatagalpa. Vragen en reserveringsverzoeken kun je mailen naar labuenaonda.matagalpa@gmail.com.
Maya Engels

Agenda

- **Zondag 29 augustus: werkgroep Milieu op Boekenmarkt**
Ook dit jaar zal de werkgroep Milieu met een kraam aanwezig zijn op de Tilburgse boekenmarkt 'Boeken rond het Paleis'. Kom snuffelen en spreek ons aan! 'Boeken rond het Paleis' vindt plaats van 10.00 tot 17.00 uur in het centrum van Tilburg.
- **Zondag 5 september: rozenactie Tilburg Ten Miles**
De werkgroep Salud houdt jaarlijks een rozenactie tijdens de Tilburg Ten Miles. Geef een roos aan een loper en steun daarmee tevens een psychiatrieproject in Matagalpa. Je vindt de rozenkraam in de buurt van de finish.
- **Zondag 12 september: Vuelta a Matagalpa (fietstocht)**
De Vuelta a Matagalpa, de meer-dan-milieu-fietstocht van de Stedenband, vindt dit jaar plaats op 12 september vanaf 11:00 uur. De opstaplocatie is nog onbekend. Een van de afstapplaatsen is de Spinder, met een rondleiding van een valkenier. Inschrijven via stedenband@tilburg-matagalpa.nl of op de vertrekdag zelf, op de opstaplocatie.



jongens met tol
foto: Sandra de la Combé